

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA  
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

**PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO (toliau – BPK)  
35, 168, 170, 214, 217, 218, 234, 381, 418, 426 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO,  
KODEKSO PAPILDYMO 17<sup>4</sup> IR 67<sup>1</sup> STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO,  
LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROS ĮSTATYMO (toliau – PĮ) NR. I-599 1, 11,  
28, 29, 34<sup>1</sup> STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 37<sup>11</sup> IR 37<sup>12</sup>  
STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO  
DĖL EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ SPRENDIMŲ BAUDŽIAMOSIOSE  
BYLOSE TARPUSAVIO PRIPAŽINIMO IR VYKDYMO (toliau – ESSVĮ) NR. XII-1322 1,  
51, 59, 65, 69 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO  
NAUJU XIV SKYRIUMI ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau kartu – Projektai)  
(TAP Nr. 20-206)(TAIS Nr. 19-15823(2))**

2020-02-27 Nr.  
Vilnius

**Projektų rengėja:** Teisingumo ministerija

**Projektų tikslas:** tinkamai suderinti nacionalinės teisės ir 2017 m. spalio 12 d. Europos Tarybos reglamento (ES) 2017/1939 (toliau – Reglamentas), kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje, nuostatas.

**Dabartinė situacija:** Reglamento nuostatos įtvirtina Europos prokuratūros kompetenciją atliekant, organizuojant ir kontroliuojant ES biudžetui kenkiančių nusikalstamų veikų, numatytų 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis, tyrimą ir vykdant šias nusikalstamas veikas padariusių asmenų baudžiamąjį persekiojimą. Europos prokuratūrai pradėjus veiklą (planuojama, kad tai įvyks iki 2020 m. pabaigos), Reglamente nustatytos baudžiamajo proceso taisyklės bus tiesiogiai taikomos valstybių narių nacionalinėje teisėje.

Europos prokuratūros kompetencija bei įgaliojimai galiojančiuose nacionaliniuose teisės aktuose nėra reglamentuota. Todėl siekiant tinkamai pasirengti Europos prokuratūros veiklos pradžia, būtina užtikrinti Reglamento nuostatų suderinamumą su Lietuvos teisės aktais.

**Projektų esmė:**

Atsižvelgiant į Reglamento reikalavimus, siūloma keisti BPK:

- įtvirtinti Europos prokuratūros statusą ir kompetenciją;
- praplėsti įtvirtintą prokuroro sąvoką, suteikiant Europos deleguotajam prokurorui ir Europos prokurorui BPK įtvirtintus prokuroro įgaliojimus baudžiamajame procese;
- papildyti nuostatas, reglamentuojančias prokuroro įgaliojimus priimant tam tikrus baudžiamajo proceso sprendimus (dėl tyrimų sujungimo ir atskyrimo, dėl tyrimo nutraukimo, nutraukto tyrimo atnaujinimo, dėl tyrimo užbaigimo surašant kaltinamąjį aktą ar supaprastintu procesu ir kt.), taip pat tokių sprendimų priėmimo taisyklės nustatančius atskirtus BPK straipsnius ir suderinti BPK nuostatas su Reglamente nustatyta atskirų baudžiamajo proceso sprendimų priėmimo tvarka;
- apibrėžti susižinojimo su užsienio valstybių įstaigomis ir tarptautinėmis organizacijomis tvarką Europos prokuratūros kompetencijai priskirtose bylose.

ESSVI projektu siūloma:

- įtvirtinti bendras taisykles, vadovaujantis kuriomis šio įstatymo nuostatos nebus taikomos atliekant ikiteisminį tyrimą, kai valstybės narės dalyvauja tvirtesniame bendradarbiavime Europos prokuratūros įsteigimo srityje (bus vadovaujamosi tiesiogiai Reglamentu) ir, atitinkamai, jos bus taikomos tuo atveju, kai bendradarbiaujama su valstybėmis narėmis, nedalyvaujančiomis tvirtesniame bendradarbiavime Europos prokuratūros įsteigimo srityje;
- daromi pakeitimai, susiję su Europos prokuratūros nepriklausomumo užtikrinimu, suteikiant galias Europos deleguotajam prokurorui pačiam tiesiogiai spręsti dėl ikiteisminio tyrimo metu aktualių tarpusavio pripažinimo dokumentų pripažinimo ir vykdymo, taip pat jų išdavimo.

PI projektu siūloma:

- įtvirtinti Europos deleguotojo prokuroro, statusą, jo veiklos reglamentavimą, procesinės veiklos kontrolę ir įgaliojimus Lietuvos teritorijoje, kiek šių klausimų nereglementuoja Reglamentas;
- nustatyti Europos prokuroro kaip aukštesniojo prokuroro kompetenciją ir įgaliojimus vykdant Europos deleguotojo prokuroro funkcijas;
- įteisinti galimybę nacionaliniam prokurorui eiti kitas – Europos deleguotojo prokuroro – pareigas ir už tai gauti atlyginimą, taip pat laiką, dirbtą ES institucijose, įskaityti į tarnybos prokuroru stažą;
- užtikrinti Europos prokurorui garantijas, susijusias su prokuroro karjera ir numatyti galimybę atleistam iš Europos prokuroro pareigų buvusiam prokurorui būti paskirtam į tokias pačias ar žemesnes prokuroro pareigas Lietuvos prokuratūroje.

Lėšų poreikis: Projektams įgyvendinti *papildomų biudžetų lėšų nereikės*.

**Derinimas:** projektai derinti su Vidaus reikalų ministerija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, Nacionaline teismų administracija, Teisėjų taryba, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos kriminalinės policijos biuru, Generaline prokuratūra. Dėl Generalinės prokuratūros pastabų, į kurias neatsižvelgta, pateikiama derinimo pažyma (pažymoje pateikiami argumentai vertintini kaip pakankami neatsižvelgti į pateiktas pastabas).

**Atitikimas Vyriausybės programai:** Projektai neprieštarauja Septynioliktosios Vyriausybės programai.

**Dalykinio vertinimo išvada:** Siūlytume rengėjams patikslinti aiškinamojo rašto nuostatas atsižvelgiant į tai, kad pradėjus veikti Europos prokuratūrai tikėtinas efektyvesnis atitinkamų kategorijų bylų ištyrimas, kas turėtų teigiamai įtakoti kriminogeninę situaciją bei korupciją.

Taip pat siūlome rengėjams atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas (2020 m. vasario 26 d. išvada NV-542).

Projektus siūlome svarstyti **Tarpinstituciniame pasitarime**.

Patarėjas

Audrius Kasinskas

